1854.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 26 SEPTEMBER.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 22 September 1854 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . ƒ 14.25.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 274.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 274.00.

Leeuwarden, den 23 September 1854.

De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,
VAN PANHUIJS.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** van *Friesland* brengen, door deze, ter kennis van alle belanghebbenden, dat het Reglement, betreffende het gebruik der Provinciale Bibliotheek, bij hun besluit van heden is gewijzigd en nader vastgesteld, en dat afzonderlijke exemplaren van dat Reglement, tegen betaling van 8 cents, zijn te bekomen ter Provinciale Drukkerij van de Weduwe *M. van den Bosch*, te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 18 September 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 18 dezer, ter kennis der ingezetenen:

1. dat, wederom, van den 16den tot en met den 22sten dezer, 19 gevallen van besmettelijke longziekte in de provincie zijn voorgekomen, als in de gemeenten: Achtkarspelen 1, Bolsward 1, Gaasterland 1, Hindeloopen 1, Rauwerderhem 1, Utingeradeel 3, Wijmbritseradeel 10 en IJlst 1, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 2561;
2. dat gedurende hetzelfde tijdvak de longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Ete Geerts Boersma, te Kooten; IJnze Durks Bijlsma, te Akkrum; de Weduwe Johannes Linzes Fortuin en Hantje Pieters de Boer, beide te Oosthem; Eeltje Tjittes de Jong, te Heeg; Freerk Ruurds Abma, te Folsgare en Gerrit Piers Bolsma, te IJlst, en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Jan Jelles Stienstra, te Tzum; IJzaak Hiddes Kuipers, te Allingawier; de Weduwe Johannes Fongers Huitema, te Oldeclooster; Klaas Jans Westra, te Kimswerd; Mollerus Abrahams Kouperus, te Abbega; Huite Fongers Huitema, te Nijland en de Weduwe Jan Roels Wijmenga, te Garijp.

Leeuwarden, den 25 September 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

LONDEN, 23 September.

Met de *Bulldog* zijn te Dantzig berigten ontvangen uit Ledsund van 19 dezer. De Fransche vloot had zich dien dag in beweging gesteld, om naar Frankrijk terug te keeren. Bij die gelegenheid was het schip *Austerlitz* vastgeraakt door op eene rots te stooten; men heeft echter het vaartuig weder vlot gekregen door 21 stukken geschut over boord te werpen.

— Uit St. Petersburg wordt, onder dagteekening van 14 September, gemeld dat de geheele tweede divisie der garde, de tweede brigade van de artillerie der garde, en het regement huzaren van de garde van daar naar Warschau vertrokken zijn, met al den toestel voor eenen veldtogt en voor een kampement.

— De *Times* zegt dat de operatien der Britsche zeemagt in de Oostzee voor dit jaar geëindigd schijnen te zijn, en dat zij de regtmatige verwachtingen van het Britsche publiek grootelijks hebben teleur gesteld.

— In *hetzelfde blad* leest men eene vertaling van een uit Nanking onlangs ontvangen geschrift; het is afkomstig van de leiders der Chinesche revolutie, en alles behalve bemoedigend voor degenen welke die revolutie als eene beweging van Christelijke strekking met blijde hoop begroetten. In dat geschrift is wel sprake van den Hemelschen Vader, van den Zoon en van den Heiligen Geest of Trooster; maar bij de lezing blijkt het aldra, dat aan deze namen geen Christelijke denkbeelden worden gehecht: de man, die den Keizer van China naar de kroon steekt, laat zich als een Goddelijk persoon vereeren en Zoon Gods noemen; hij handelt naar Hemelsche bevelen, van boven ontvangen door tusschenkomst van eenen zijner medestanders, die onmiddelijk met het Opperwezen in aanraking is en daarom den naam van den Heiligen Geest of Trooster voert. Die bevelen bevatten geen diepzinnige leerstukken of verheven zedelessen; zij betreffen de regeringsdaden, de inrigting van het hof, en zelfs de hofplegtigheden. Zoo wordt bevolen, dat de Vorst niet met overhaasting doodvonnissen mag doen uitvoeren; dat hij vrouwelijke dienstboden niet wegens elk gering vergrijp met den rotting mag slaan; dat de vermoedelijke troonsopvolger niet moet uitgaan bij regenachtig weder; dat de Vorst zwangere vrouwen zachtaardig behandelen en niet met geschoeiden voet schoppen mag, enz.

PARIJS, 23 September.

In den *Moniteur* is Donderdag het volgende berigt uit Weenen medegedeeld, met uitdrukkelijke bijvoeging dat het slechts een particulier berigt is. „Volgens een schrijven uit Konstantinopel van den 16 September, zijn den 14den 25,000 Franschen, 25,000 Engelschen en 8000 Turken bij Eupatoria aan land gegaan zonder tegenstand te ontmoeten, en terstond naar Sebastopol opgerukt. De transportschepen waren naar Varna teruggekeerd om de reservetroepen te gaan halen."

Aan de effectenbeurs is Donderdag middag het volgende berigt van overheidswege bekend gemaakt, hetwelk het gouvernement van zijnen gezant te Weenen ontvangen had. „Den 19 September is te Bucharest bij den generaal Coronini, den bevelhebber van het Oostenrijksche bezettingsleger, met eenen renbode eene dépêche uit Konstantinopel van den Oostenrijkschen gezant ontvangen, het officieel berigt inhoudende van de ontscheping der expéditie op de westkust der Krim bij Eupatoria."

Heden is een brief van lord Raglan bekend geworden, die de dagteekening draagt van „de Krim 13 September." Daarin wordt gezegd, dat de vijandelijke versterkingen langs de kusten onbeduidend zijn; dat drie regimenten Eupatoria bezet hebben zonder eenigen wederstand te ontmoeten en dat het leger den volgenden dag op 20 mijlen ten zuiden, zal ontschepen. Het weder was zeer schoon.

Met de telegraaph heeft men uit Weenen berigt, dat het reservecorps, hetwelk te Varna zou ingescheept worden om aan de expéditie tegen de Krim deel te nemen, uit 14,000 man Fransche troepen bestond.

Volgens eene telegraphische tijding uit Weenen van Donderdag is aldaar een berigt uit Odessa van 12 September ontvangen, hetwelk verzekert dat de vestingwerken van Odessa, van Perecop alsmede van Anapa door schepen van de vereenigde vloot beschoten en deels vernield of zwaar beschadigd zouden zijn.

— Het is bijna ongelooflijk, maar toch waar, dat de vervaardiging van lucifers iederen dag in Parijs aan 10,000 lieden werk verschaft. Volgens eene daarvan opgemaakte statistiek worden in Frankrijk en het overige Europa iederen dag 76,800,000 lucifers alléén van Fransch fabricaat, verbruikt. Het groot aantal branden wordt daaraan dan ook voor een goed deel toegeschreven.

'S GRAVENHAGE, 23 September.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Donderdag heeft de commissie van redactie voor het adres van antwoord op de troonrede, na het door haar opgestelde ontwerp ten gevolge van daarop door de afdeelingen gemaakte aanmerkingen te hebben gewijzigd en vastgesteld, dit gewijzigd ontwerpt adres ter tafel gebragt, en hebben daarover gisteren de beraadslagingen plaats gehad.

Gedurende de behandeling der afzonderlijke paragraphen, heeft de heer Cremers gevraagd of de minister van buitenlandsche zaken goed kan vinden eenige opening te geven omtrent ééne zaak, die in den laatsten tijd veel besproken is (de zaak van Gibson).

De minister van buitenlandsche zaken zegt, dat ofschoon de bedoelde zaak van ondergeschikt belang is, hij echter niet aarzelt die ophelderingen te geven, waarvoor de zaak vatbaar is. Hij stelt de verzekering voorop, dat de zaak waarop gedoeld wordt, geen gevaar of nadeel zal toebrengen aan de vriendschappelijke betrekkingen tusschen Nederland en Noord-Amerika, op wier behoud beiden grooten prijs stellen. De zaak is deze: Zekere Gibson heeft misdadige handelingen gepleegd, waardoor onze Oost-Indische bezittingen bedreigd werden. Hij stelde zich in betrekking met den Sultan van Djambi en zette dien Sultan aan om het Nederlandsche gezag te bestoken. De zaak is met de grootste bedaardheid en met de onpartijdigheid die de Nederl. regters kenmerkt geïnstrueërd. Het proces heeft 15 maanden geduurd, en nadat de raad van justitie, de feiten als bewezen beschouwende, hem op regtsgronden had vrijgesproken, is hij in revisie, op grond van de bewezen feiten, tot 12-jarige gevangenisstraf veroordeeld. Eenige dagen vóór die uitspraak, is hij *ontsnapt*. Hij is overigens met de meeste voorkomendheid, misschien wel met te groote voorkomendheid behandeld, waardoor welligt de vlugt hem mogelijk is geworden. En nu komt die vreemdeling hier en vraagt hij schadevergoeding. Daarover zijn met het Amerikaansche gouvernement nota's gewisseld. De Regering heeft (na aan de Amerik. regering de noodige inlichtingen gegeven te hebben en haar met onze regtspleging bekend te hebben gemaakt) dit stelsel van volkenregt aangedrongen: dat, als een vreemdeling, op ons grondgebied, eene misdaad pleegt, dit dan wel aanleiding tot straf, maar niet tot schadeloosstelling kan geven.

De Vergadering is daarop tot nadere bijeenroeping gescheiden.

Heden namiddag heeft eene commissie van leden der Eerste Kamer van de Staten-Generaal het door de Kamer vastgestelde adres van antwoord op de troonrede bij de opening der tegenwoordige zitting aan Zijne Majesteit den Koning aangeboden.

Door Zijne Majesteit den Koning is op dat Adres het volgende geantwoord:

„MIJNE HEEREN!

„Ik verzoek U aan de Eerste Kamer Mijnen dank over te brengen voor haar adres van antwoord.

„Ik waardeer hoog haar voortdurend streven om met de Regering de belangen en het welzijn des vaderlands te bevorderen.

„Ik blijf op hare trouwe medewerking rekenen."

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de heer Boreel van Hogelanden, door Z. M. benoemd tot Voorzitter der Kamer gedurende het loopend zittingjaar, het hem opgedragen voorzitterschap aanvaard.

Onder de verschillende ingekomen stukken behooren onder anderen:
een wets-ontwerp op het lager- en middelbaar onderwijs, en
een wets-ontwerp op de ministeriële verantwoordelijkheid.

In de zitting van heden zijn de begrootingswetten van het jaar 1855 door den minister van finantien aangeboden. De minister heeft bij die aanbieding eene vrij uitvoerige redevoering gehouden waaruit o. a. het volgende blijkt:

Het voordeelige slot van het dienstjaar 1853 kan voorloopig gesteld worden op ƒ 5,550,158.55½, terwijl van de voordeelige saldo's van 1851 en 1852 ook nog onbeschikt voorhanden zijn de sommen van ƒ 83,311.13 en ƒ 256,261.11½.

De middelen hebben in het vorige jaar boven de raming opgebragt ƒ 3,031,203.38½. De opbrengst van de eerste *acht* maanden van het loopende jaar is ook zeer voldoende. De minister is dienaangaande in eene breedvoerige beschouwing getreden, waaruit blijkt, dat ook dit jaar, niettegenstaande verschillende hoofdstukken zoo belangrijk verhoogd zijn, nog op een niet onaanzienlijk batig slot mag gerekend worden.

De minister heeft herinnerd dat tot schulddelging, sedert 1850 tot op dit tijdstip, is besteed eene som van ƒ 23,567,256.23. De schuld, die, zoowel door aankoop, als door aflossing, met deze som is vernietigd, had eene rente van ƒ 1,026,668, terwijl ook nog door andere omstandigheden eene som van ƒ 61,425.46 aan renten wordt bespaard, zoodat de totale som, welke thans aan renten minder wordt uitgegeven dan in 1850, het cijfer van ƒ 1,088,093.46 bereikt.

Z. Ex. heeft aangemerkt, dat, hoewel Nederland dankbaar moet erkennen, dat de strijd zoover van zijne grenzen verwijderd blijft, en het zijne stelling van neutralen Staat meer en meer mag zien bevestigen, de Regering het roekeloos zou achten, zoolang de vrede niet hersteld is, te diep ingrijpende vermindering van belasting in te voeren; — maar dat zij vermeent, dat daarentegen aan eene vermindering, gelijkstaande met de som, die thans aan rente is bespaard, het verwijt van roekeloosheid niet kan worden toegevoegd. Alzoo wordt, op gronden, in des ministers aanspraak breeder ontwikkeld, voorgesteld de *afschaffing* der 23 *opcenten* van den *accijns* op het *gemaal* en op het collectief zegel van dien accijns, en van de *tonnengelden der zeeschepen*. Vermits echter deze afschaffing een verlies van ƒ 1,286,900 zou na zich slepen, en de Regering het raadzaam acht, voorloopig slechts één millioen te verminderen, stelt zij tevens voor, den accijns op het binnen- en buitenlandsch gedistilleerd met 12 opcenten te vermeerderen, en dus tot 60 op te voeren, waarmede dit doel zou worden bereikt.

De begrooting der uitgaven voor 1854 bedroeg oorspronkelijk ƒ 70,703,711.89½, doch heeft, in den loop des jaars, achtervolgens moeten worden verhoogd tot op ƒ 72,395,881.89½. Het totaal der begrootingen van de uitgaven voor 1855 bedraagt ƒ 72,118,891.29½; derhalve ƒ 276,990.60 minder, niettegenstaande de meeste redenen, die tot verhooging leidden, nog niet hebben opgehouden te bestaan.

Het totaal der middelen voor 1855 is, niettegenstaande de weglating der opcenten op de hoofdsom en van het collectief zegel van den accijns op het gemaal, en van de tonnengelden der zeeschepen, geraamd op ƒ 72,886,595.77, sluitende met een vermoedelijk voordeelig saldo van ƒ 267,704.47½.

Door den minister zijn verder nog verschillende mededeelingen gedaan, betreffende handel, scheepvaart en den aanbouw van schepen, alsmede betreffende de posterijen in 1853, waaruit o. a. blijkt, dat het aantal brieven in dat jaar weder een millioen meer dan in het vorig jaar heeft bedragen, zoodat dit aantal sedert de invoering der postwet van 1850 nog voortdurend toeneemt; dat de geldelijke opbrengst sedert 1850 regelmatig aangroeit; doch dat het cijfer van uitgaven, hetwelk men in 1853 vermeende tot de noodige uitbreiding der brievenposterij noodig te zullen hebben, nog niet is bereikt.

— De Staats-Commissie, belast met het ontwerpen eener wet nopens de regterlijke organisatie heeft dezer dagen bijeenkomsten gehouden ten einde hare werkzaamheden voort te zetten.

— Gisteren zijn de vergaderingen van de Synodale commissie gesloten. Ten aanzien van de gedane uitspraak, betreffende de ingebragte bezwaren tegen de gedane beroepen van ds. Meyboom en Zaalberg, verkeert men nog in het onzekere.

UTRECHT, 22 September.

Woensdag is in het gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, onder presidium van den heer mr. H. J. Koenen, van Amsterdam, de eerste vergadering gehouden van het *Taal- en Letterkundig Congres*.

Gisteren werd door den heer de Jager, voorgelezen een opstel van den heer J. Tideman, uit Rotterdam, *over het onderwijs in de Nederlandsche taal- en letterkunde en vaderlandsche geschiedenis op de gymnasiën*, daar de schrijver verhinderd was geworden zelf het Congres bij te wonen.

De heer Nolet de Brauwere, las vervolgens zijn dichtstuk, getiteld: *een tijdgezang*, voor, hetwelk luide toejuiching verwierf.

Daarop volgde eene verhandeling van den heer prof. Heremans, uit Gent, *over het belang van de kennis der Nederlandsche en inzonderheid der Vlaamsche dialekten*,

waarin met veel scherpzinnigheid en vernuft werd uiteengezet, hoe noodzakelijk de kennis der laatste voor de beoefening der Midden Nederlandsche letterkunde en ook nog voor het juist gebruik der hedendaagsche Nederduitsche taal moet geacht worden. Daarna reciteerde de heer van Beers, met de hem eigene natuurlijke en diep gevoelende voordragt, een dichtstuk, *de Blinde* geheeten, hetwelk voorzeker bij al de hoorders en hoorderessen een onuitwischbaren indruk zal nalaten.

Na eene korte pauze werd de zitting heropend, en deelde de heer Prudens van Duyse *„een Vlaemsch woord over de archaismen”* mede, hetwelk hij met een liefelijk vers in het dialekt der stad Voorne besloot. — De door hem geuite gevoelens omtrent het doelmatige en wenschelijke, om oude woorden en taalvormen in het leven te behouden of te herroepen, gaf aanleiding tot eene hoogst belangrijke wisseling van gedachten. De werkzaamheden van deze zitting werden besloten door den heer Oortman, uit Antwerpen, die een dichtstuk: *de kracht der taal*, voordroeg.

Heden vingen de werkzaamheden aan met eene verhandeling van den heer Koenen over het denkbeeld, dat men zich van den rijkdom eener taal, inzonderheid van ons Nederlandsch te maken heeft. Daarop gaf de heer prof. de Vries verslag omtrent de hoogte, waarop de commissie tot zamenstelling van een Nederlandsch woordenboek met hare werkzaamheden gevorderd is. Hieruit bleek van den eenen kant, welk een reuzenarbeid daarmede verbonden is; doch aan den anderen kant kon de spreker de aangename hoop geven, dat men een diergelijk woordenboek werkelijk, al is het ook eerst over verscheidene jaren, van de geleerde en ijverige zamenstellers verwachten mag. De heer mr. I. da Costa, uit Amsterdam, hield daarna eene dichterlijke rede over de poëzij, in verband met wetenschap en moraliteit, welke door vernuftige opmerkingen en schitterende gedachten aller belangstelling boeide, en herhaaldelijk luide toejuichingen aan de toehoorders ontlokte. Daarop sprak de heer dr. J. J. F. Wap over Bilderdijks nagedachtenis en het daarvan levendig bewaren onder ons. Nadat eenige besluiten van huishoudelijken aard genomen waren, trad ten slotte de heer N. Beets op, en droeg een heerlijk gedicht voor over de waarde en bestemming der taal.

Het volgende Congres zal over twee jaren te Antwerpen gehouden worden.

LEGERPLAATS bij ZEYST, 21 September.

Nadat heden morgen ten 6 ure de troepen in divisien waren te zamen getrokken, sprak de opperbevelhebber tot hen, die aan de vereeniging hadden deel genomen, op zulk eene vereerende wijze, dat elk daardoor het hoogste getroffen was. Het was taal, waardig in den mond van een krijgsman, die de beste bewijzen van ervaring en militair talent heeft gegeven.

Defilerend trokken de divisien voorbij den generaal en hieven, voor hem komende, een herhaald hoera! aan. De verschillende bataillons verlieten toen het kamp in eene orde, die alleen de toeschouwer zich voorstellen kan en volgden den weg hunner bestemming.

LEEUWARDEN, 25 September.

Bij besluit van HH. Gedep. Staten van den 19 dezer, (*Prov. Blad no.* 143), is in het hoofdkiesdistrict Sneek, de gemeente Hemelumer-Oldephaert en Noordwolde, voor de keuze der leden van de Provinciale Staten, verdeeld in drie onderkiesdistricten, als:

EERSTE ONDERKIESDISTRICT. Dorpen: Koudum, Hemelum en Molkwerum; — hoofdplaats *Koudum.*

TWEEDE ONDERKIESDISTRICT. Dorpen: Oudega, Kolderwolde, Nijega en Elahuizen; — hoofdplaats *Oudega.*

DERDE ONDERKIESDISTRICT. Dorpen: Warns en Scharl; — hoofdplaats *Warns.*

— Volgens order van het departement van oorlog, zullen den 16 der volgende maand van hier weder naar Tilburg vertrekken de staf met de hoofd-administratie, het dépôt en één escadron van het regement jagers te paard, onder bevel van den luitenant-kolonel J. C. Fundter. Daarentegen zal, naar men zegt, het escadron, thans te Groningen in garnizoen, met achterlating van 1 officier en 25 jagers, hier ter stede komen, zoodat alsdan binnen deze stad bijna twee escadrons verblijf zullen houden.

— Ter provinciale griffie van Friesland, liggen voor de belanghebbenden ter lezing de voorwaarden van aanbesteding op den 10 October 1854, van steenkolen, hout, velerlei behoeften en gereedschappen ten dienste van 's Rijks stapel- en constructie-magazijnen te Delft.

— Donderdag namiddag werd men te Harlingen teleurgesteld in de gewone aankomst der stoomboot *Flevo.* Men verneemt dat zulks veroorzaakt is door eenig ontstaan gebrek aan den stoomketel, kort na het vertrek van Amsterdam. Na de passagiers en goederen op eene visscherschuit te hebben overgebragt, is de boot naar Amsterdam teruggekeerd. Wij vernemen dat reeds de stoomboot *Friso* te Harlingen is gearriveerd, om de dienst voorloopig waar te nemen.

— Bij besluit van den 17 dezer no. 80, heeft Z. M. goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden:

van de Hervormde gemeente te Berkel en Rodenrijs, onder de classis van Rotterdam, op T. E. Heinecken, predikant te Burum c. a. en

van de Evangelisch-Luthersche gemeente te Schiedam, op J. D. Siegmund jr., predikant te Harlingen.

— Men verneemt, dat dezer dagen door Z. M., na den Raad van State te hebben gehoord, is beslist de vraag, „of de aanstelling van onderwijzers bij openbare „lagere scholen, behoort te geschieden door den Gemeente-raad, dan wel door „Burgemeester en Wethouders,” — en is daarbij bepaald, dat zoodanige aanstelling behoort tot de bevoegdheid van laatstgemeld collegie. — Krachtens dat besluit is door Z. E. den minister van binnenlandsche zaken, naar aanleiding van het besluit van den Souvereinen Vorst, van 20 Maart 1814 (*Staatsblad no.* 39), en het eerste lid van art. 2, van het Koninklijk besluit van den 27 Mei 1830 (*Staatsblad no.* 9), onder anderen magtiging verleend, tot aanstelling van Izaak Poutsma, hebbende den 2den rang, thans onderwijzer te Follega in Lemsterland, als onderwijzer in de openbare school te Gorredijk. — Bij het vergelijkend examen ten overstaan van Burgemeester en Wethouders van Opsterland en van kerkvoogden en notabelen te Gorredijk, in bijzijn van den heer schoolopziener van het 5de distrikt in Friesland in 1853 gehouden, had dezen persoon de meeste blijken van bekwaamheid gegeven, en was als zoodanig door eerstgemeld collegie voorgedragen.

— Men verneemt dat den 1 October e. k. de Rijks-telegraaf tusschen Groningen en Zwolle in werking zal komen. Maandag jl. zijn proeven genomen met den telegraaf van Assen naar Zwolle.

Naar wij vernemen, meldt de *Prov. Friesche Courant*, bestaat er gegrond vooruitzigt dat in het volgende jaar de steden Leeuwarden en Harlingen, zullen worden opgenomen in de telegraaflijn van Groningen.

— Het vrijgegeven schip *de Jonge Albert*, kapitein van der Zee, is Donderdag jl. van Londen in Texel binnengekomen.

— De minister van finantien herrinnert een iegelijk, dien het mogt aangaan, dat de muntbiljetten van *duizend* gulden en van *vijf honderd* gulden, uitgegeven krachtens de wet van 17 September 1849 (*Stbld.* no. 46), en waarvan het tijdstip van intrekking bij art. 4 derzelve wet is bepaald op 31 December 1852, met den *laatsten December aanstaande* zijn verjaard; dat die muntbiljetten daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben en alleen tot evengemelden dag bij de Nederl. Bank te Amsterdam worden aangenomen.

Zoo wel in het belang van de houders dezer billetten, als ter voorkoming, dat minder ervaren lieden zich over het bezit van later uitgegevene stukken mogten verontrusten, meenen wij het publiek opmerkzaam te moeten maken:

1°. Dat de opgeroepen en met verjaring bedreigde muntbilletten, uitgegeven ingevolge de wet van 17 September 1849 (*Staatsblad* no. 46) grooter van omvang zijn dan de later uitgegevene, van achteren niet gedrukt zijn en de handteekening van den minister van Bosse voeren.

2°. Dat de muntbilletten, uitgegeven krachtens de wet van 29 April 1852 no. 90, niet worden opgeroepen; dat zij kleiner dan de vorige zijn, van achteren in het blaauw gedrukt zijn, en de handteekening voeren van de ministers van Doorn of Vrolik.

— De minister van oorlog heeft magtiging verleend, om aan de miliciens van de ligting van 1851, die vergunning mogten vragen tot het aangaan van huwelijken, daartoe verlof te geven, onder voorwaarde dat hunne schuld aan kleedingstukken eerst afgedaan zij. Alleen onvermogen kan tot uitzondering in dezen strekken.

— Van Frankfort wordt van den 21 dezer berigt: Reeds sedert eenige dagen is het Reuzengebergte bij eene vrij strenge koude met sneeuw bedekt. Ook in andere bergachtige streken is dit reeds het geval, en alles duidt aan, dat wij eenen vroegen strengen winter te verwachten hebben.

— Zijne excellentie de heer minister voor de zaken [illegible] heeft bij besluit van den 16 dezer, no. 10, goedgevonden [illegible] den kerkeraad, de kerkvoogden en notabelen der Hervormde [illegible] *Boer* mede te deelen, de volgende alphabetische nominatie [illegible] kandidaten. Predikanten: J. Abresch, te Muntendam; A. [illegible] Oudelamer en Oudetrijne; J. Engelsma Mebius, te Paesens; C. [illegible] Gieterveen en A. Zuidema, te Schraard. Kandidaten: H. [illegible]ningen; D. H. G. Braam, te Groningen; C. E. Crull, te Meppel; [illegible]greve, hulpprediker te Bakkeveen; J. de Raad Offerhaus, te Lee[illegible] Stuivinga, hulpprediker te Hollandsche Veld en D. F. Thieme, hulp[illegible] Gorredijk.

ZWOLLE, 20 September. Uit het vermeldde zestal is door den [illegible] kerkeraad der Ned. Herv. Gemeente, het volgend drietal geformeerd: D[illegible]man, te Leerdam; Oolgaart, te Sneek en Uden Masman, te Me[illegible] daaruit gisteren beroepen, Ds. Poortman, te Leerdam.

TZUMMARUM. Ds. J. C. A. van de Siepkamp, predikant te Oost[illegible] heeft voor het beroep naar deze gemeente bedankt.

KORTEZWAAG. Ds. J. Aling Prins, pred. te Beetgum, heeft het [illegible] deze gemeente aangenomen.

NIEUWERKERK. Tot predikant alhier is beroepen, ds. J. J. Knap, [illegible] Oud-Alblas.

KAMPEN. Tengevolge het bedanken van Ds. Bavinck, is door de [illegible] leeraar aan de alhier op te rigten school der Christelijk Afgescheiden [illegible]meerde Kerk, benoemd den WelEerw. Heer P. J. Oggel, thans predi[illegible] Utrecht.

KIEZERS VERGADERING.

De staatkundige vereeniging ***Vooruitgang***, gevestigd te Leeuwarden, [illegible] bij deze alle Kiezers binnen het *district Leeuwarden*, welke hare beginselen toegedaan, uit, tot het houden eener Vergadering op Donderdag den 28 [illegible] maand, des middags ten 12 ure, ten huize van den Heer *G. de Koe*, in Zaailand alhier, ten einde te beraadslagen over het stellen van **twee CAN[illegible]DATEN** voor de op den 9 October dezes jaars te doene keuze van twee [illegible] van de Staten dezer Provincie.

Leeuwarden, 25 September 1854.

Namens gemelde Vereeniging,
Mr. JAN VAN DER VEEN, *President.*

DE COMMISSIE voor de Loterij van Voorwerpen der Tentoonstelling [illegible] Friesche Nijverheid en Kunst, brengt door deze ter kennis van het Publiek, [illegible] van de, op den 20 September jl. gehoudene Verloting, de uitslag is geweest, [illegible] prijzen zijn gevallen op de nummers: 52, 55, 59, 71, 72, 83, 89, 90, 98, [illegible] 106, 114, 138, 142, 146, 161, 166, 173, 186, 202, 207, 210, 211, 234, [illegible] 241, 244, 246, 254, 257, 278, 280, 294, 295, 301, 308, 321, 337, 338, [illegible] 343, 344, 346, 367, 371, 374, 378, 381, 382, 384, 404, 414, 417, 420, [illegible] 425, 431, 447, 471, 472, 475, 487, 493, 498, 501, 506, 511, 517, 522, 533, 570, 575, 576, 577, 582, 583, 584, 590, 603, 604, 606, 611, 612, 615, 645, 656, 678, 683, 693, 697, 705, 718, 727, 740, 784, 797, 804, 805, 809, 813, [illegible] 816, 821, 838, 856, 859, 869, 872, 874, 885, 893, 902, 909, 923.

Houders van Loten met bovenstaande nummers worden verzocht, zich ten spoedigste aan te melden bij den Heer W. v. D. WIELEN, in de Sacramentstraat te Leeuwarden, ten einde dáár, vóór den 1 October e. k. hunne prijzen, tegen inwisseling hunner Loten, in ontvang te nemen.

Namens de Commissie voornoemd,
Mr. E. ATTEMA.

COMMISSARISSEN VAN DE STADS TEEKENSCHOOL te *Leeuwarden*, brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de Lessen in het **Handteekenen** zullen aanvangen op Woensdag den 4 October eerstkomende, des avonds ten zes uren, op de Groote Zaal van het Stedelijk Gymnasium, ingaande in de Bollemansteeg; terwijl diegenen, welke van de Lessen, die aldaar door den Heer EERNSTMAN, zullen worden gegeven, hetzij voor het eerst of weder op nieuw wenschen gebruik te maken, zich daartoe kunnen aangeven tot en met den laatsten dezer maand, ten huize van genoemden Heer EERNSTMAN, in de Breedstraat alhier; zullende de adspiranten tot dit Onderwijs, den ouderdom van ten minsten twaalf jaren moeten hebben bereikt.

Leeuwarden, den 18 September 1854.

Namens Commissarissen voornoemd,
C. J. BOLTEN, *Lid en Secretaris.*

DE COMMISSIE benoemd tot opneming der Spaarbank, sedert tien jaar bestaande bij het Departement Dockum: *Tot Nut van het Algemeen*, verklaart:

Dat haar is gebleken, dat de Directie dier Spaarbank, de belangen der Deelhebbers allesints behartigt.

Dat over het Xde Boekjaar die inrigting een netto voordeelig saldo heeft opgeleverd van *f* 356.18. Het reserve-fonds bestaat uit *f* 1896.02, en het geheel in de Spaarbank aanwezig kapitaal de som van *f* 22,539.15 bedraagt; dat die fondsen op de zekerste wijze zijn belegd en alzoo geene zorg voor de eventueele terugbetaling bestaat, en voor dienstbaren of andere ingezetenen, die geringe kapitalen tegen genot van rente op eene volkomen zekere wijze verlangen uit te zetten, waarover op tijdig gedane aanvraag, ten allen tijde weder kan worden beschikt, eene zeer nuttige en doelmatige inrigting is. De deelneming is ook opengesteld voor Boerenknechten of Ingezetenen van om Dockum gelegene gemeenten, en wordt daarvan ook reeds veelvuldig gebruik gemaakt.

De Commissie voornoemd rekent zich dus verpligt deze instelling met den meesten aandrang te moeten aanbevelen, daar het gebruikmaken daarvan tot spaarzaamheid leidt, en de ondervinding bij vele deelhebbers reeds heeft aangetoond hoe heilzaam het is bij voorkomende gelegenheid, over aldus vergaderde penningen te kunnen beschikken.

Den geheel belangloozen ijver van de Directie der Spaarbank, wordt mede alle lof toegebragt.

Dockum, den 14 September 1854.

P. KUIPER SCHONEGEVEL.
JAC. WENTHOLT.
Mr. A. VAN SLOOTEN.

EXTRACT VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 19 September 1854, is het huwelijk bestaande tusschen FEMKA JOHANNA FEENSTRA, zonder beroep, vroeger te Blijham thans te Appingadam; en FEDDE BENEDICTUS VAN DER FEEN, vroeger Commies der Stedelijke Belastingen te Leeuwarden, doch thans zonder bekende woonplaats, op vordering der Vrouw door Echtscheiding verklaard ontbonden met alle de gevolgen daaraan bij de Wet verknocht.

Voor Extract Conform,
Mr. Æ. M. DE SWART, *Proc.*

Op heden den een en twintig September achttien honderd vier en vijftig, heb ik SIJTZE CAMPHUIS, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Sneek, en aldaar woonachtig in wijk 10, no. 2, behoorlijk over dezen dienstjare aangifte voor het patent hebbende gedaan,

Ter requisitie van MELLE JOCHUMS BRANDSMA, zonder bedrijf [illegible] Leeuwarden, tot zijnen Procureur stellende den Heer en Mr. BOUWE SJOE[illegible] STIENSTRA, Procureur te Sneek, die ten dezen als zoodanig voor hem zal [illegible]cuperen, en uit kracht van de in den vereischten executorialen vorm uitge[illegible] expéditie van een vonnis door gedachte Regtbank op den elfden dezer maand [illegible]wezen en waarbij tot het uitvaardigen der onderwerpelijke dagvaarding verlof [illegible] verleend, terwijl die vergunning op de daarvan afgegevene expéditie naar [illegible]ren is geregistreerd,

Ten eerstenmale GEDAGVAARD:

KLAAS PIERS SMEDING, zonder bedrijf, laatst gewoond hebbende te [illegible]kum, doch thans afwezig en zonder bekende woon- en verblijfplaats, gevolg[illegible] mijn exploit doende bij aanplakking, zoo aan het Paleis van justitie te Sneek [illegible] aan het Gemeente-huis van Wonseradeel te Bolsward, terwijl ik een derde af[illegible] dezer dagvaarding met copij van aangehaalde regterlijke vergunning, aan den [illegible] Officier van Justitie bij meer gezegde Regtbank overhandigd heb, die ten [illegible] daarvan, dit origineel exploit met *gezien* heeft geteekend, zullende overigens [illegible] gelijkluidende afschriften dezer dagvaarding worden geplaatst in de Sta[illegible] Leeuwarder Couranten, als de daartoe bij voormeld verlof uitdrukkelijk [illegible]zen nieuws-papieren;

Omme na verloop van *drie maanden* en alzoo op *Woensdag* den *derden* [illegible] *maand Januarij* eerstkomende *'s voormiddags om half elf ure*, bij Procureur [illegible] schijnen voor de Arrondissements-Regtbank te Sneek, zitting houdende [illegible] leis van Justitie aldaar, ten einde;

[illegible] Makkum, den [illegible] Maart 1700 heeft [illegible] drie en negentig.

Aangezien de gedaagde vervolgens in de maand September 1800 en dertien als conscrit uit Makkum is vertrokken, zonder volmagt tot waarneming zijner zaken te hebben achter gelaten, en daarna als infanterist bij de tweede compagnie, derde bataillon en negen en zestigste regiment is ingelijfd, terwijl op den zevenden December 1800 en dertien uit Bingen, in Duitschland, de laatste tijding van hem is ontvangen, zoodat er nu reeds meer dan veertig jaren zijn verloopen, sints er van den gedaagde eenig berigt is ingekomen, en hij mitsdien zeer waarschijnlijk overleden is;

Aangezien de eischer, als zich krachtens erfregt alleen tot de bezittingen van den gedaagde geregtigd beschouwende, er dien ten gevolge alsnu belang in stelt, om laatstgenoemde bij regterlijk vonnis vermoedelijk overleden te doen verklaren;

Mitsdien ten gestelden regtsdage in persoon of door een van zijnentwege van zijn aanwezen te doen blijken, hem tevens aanzeggende dat, ingeval noch gedaagde noch iemand voor hem op deze dagvaarding, bij vooraf gestelden Procureur, in judicio mogt opkomen, er door hem eischer zal worden geconcludeerd, dat er van gedaagde's niet-verschijning zal worden verleend acte en tevens verlof tot het doen eener tweede dagvaarding met reserve van kosten tot aan het eindvonnis.

De kosten zijn met inbegrip van zegels, registratie enz. Tien Guldens drie en zestig Cents.

S. CAMPHUIS.

Schrijfloon	*f* 1.60.
Exploit	„ 2.25.
Zegels	„ 2.07.
Reiskosten	„ 2.00.
Rep. & Reg.	„ 1.21.
Visa	„ 0.30.
Aanplakking	„ 1.20.
	f 10.63.

Gezien bij mij Officier van Justitie bij de Arrondissements-Regtbank te Sneek.

Sneek, den 21 September 1854.

P. S. NOIJON.

Geregistreerd te Sneek twee bladen zonder renvooi den twee en twintigsten September achttien honderd vier en vijftig, deel twee en twintig, folio twee en veertig, verso vak zes, ontvangen voor regt tachtig Cents, bedragende met acht en dertig opcenten één Gulden tien eentweede Cent.

De Ontvanger,
H. BEEKKERK,
Voor Copij Conform,
Mr. B. STIENSTRA, *Procureur*.

Opgave der prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 22 September 1854, aan de Stadswaag te Leeuwarden.

PRIJZEN:
BOTER: *f* 43.
KAAS: „ 23 à *f* 26.50.

AANVOER:
1184 ¼ 246 ⅛ 97 $\frac{1}{16}$ vaten.
11,047 Ned. ponden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 23 September 1854.

Nederland.

Werk. Schuld.	2½ pCt.	60½ 60⅝	
Dito dito	3 „	72	
„ „	4 „	90⅝	
Amort.-Synd.	3½ „		
Handel-Maats.	4½ „		

Frankrijk.

Obligatiën	3 pCt.	

Rusland.

Ob. bij *H.* $\frac{1798}{1816}$	5 pCt.	100⅛ 100¼ 100⅛
Dito dito $\frac{1828}{1829}$	5 „	100⅜
Dito bij dito.	4 „	77⅜
Dito.	4½ „	86¼

Spanje.

Obligatiën	1 pCt.	18$\frac{7}{16}$ 18½ 18½
„	3 „	
„ Binnenl. à 6/m.	3 „	33 33$\frac{1}{16}$ 33$\frac{1}{16}$
Coupons Bewijzen		5$\frac{1}{16}$

Portugal.

Te Londen.	3 pCt.	36$\frac{7}{16}$ 36½ 36$\frac{7}{16}$
„	Uitg.	

Oostenrijk.

Metaliek	5 pCt.	68$\frac{13}{16}$ 68$\frac{13}{16}$
„ (nieuwe)	2½ „	34⅞ 34$\frac{15}{16}$
„ „ $\frac{1851}{1852}$	2½ „	34⅞ 34$\frac{15}{16}$
„ „ Amst.	5 „	77⅞
„ „ 1854	5 „	77⅞ 78$\frac{1}{16}$ 78$\frac{1}{16}$

Zondag 24 September.

Spaansche 1 pCt. 18⅜. Dito Binnenl. 3 pCts. 33$\frac{1}{16}$. Dito Amortis. 4$\frac{1}{16}$. Dito Coup. Bewijzen 5$\frac{1}{16}$. Metaliek 5 pCt. 69, $\frac{1}{16}$. Dito 2½ pCts. 35.

Prijzen der Buitenlandsche Coupons en Uitgelote Obligatiën.

Metaliek *f* 25.35. Div. in L st. *f* 11.67½. Engelsche Russen *f* 11.67½. Fransche *f* 55¾. Belgische *f* 55¾. Pruisische *f* 35¼. Hamb. Russen *f* 35⅛. Russen in Zilv. R. *f* 36. Poolsche in fl. *f* 26⅜. Napelsche *f* 25.30. Spaansche *f* 2.28.

. Ondertrouwd te Bolsward, 21 September 1854:
DOUWE BARTSTRA, en
AKKE FABER.

. Ondertrouwd:
Metslawier, S. VAN KLEFFENS, van *Morra*, met
den 24 September 1854. IJ. VAN GIFFEN, van *Hardegarijp*.

. Ondertrouwd:
Dokkum, S. F. BOERSMA, en.
den 24 September 1854. IJ. J. VAN DER WERFF.
Eenige kennisgeving aan Familie, Vrienden en Bekenden.

. Getrouwd:
Woudsend, H. A. TROMP en
23 September 1854. G. F. ZOUTMAN.

. Heden beviel voorspoedig van een' ZOON RIMKJE G. GEERTS, Echtgenoote van
Joure, den 15 September 1854. S. R. GEERTS.

. Heden beviel van een' welgeschapen ZOON M. F. P. WALLER, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 20 September 1854. JACs. ZEPER.

SNEEK, 21 September 1854. Bevallen van een' ZOON W. MEIJER — v. GORKUM.

. Mijne geliefde Echtgenoote ANTJE S. JONGMA, is door Gods goedheid, heden nacht voorspoedig verlost van eene welgeschapene DOCHTER.
Schettens, den 22 September 1854. IJ. C. DE HAAS.

. Heden voordemiddag circa 8½ ure, behaagde het d'Algoede van mijne zijde weg te nemen, na eene langdurige uitteerende ziekte, mijn Echtgenoot, JETZE SYBES HAAGSMA, in leven landbouwer alhier, in den ouderdom van ruim 27 jaren. Slechts weinige maanden was het mij gegund met hem door den echt vereenigd te zijn.
Ferwoude, R. L. PANNENBORG,
18 September 1854. Wed. J. S. HAAGSMA.

. Gisteren overleed in den ouderdom van ruim vijf en twintig jaren ANNA ADRIANA, innig geliefde oudste Dochter van C. H. G. Baronnesse THOE SCHWARTZENBERG EN HOHENLANSBERG, Douairière VAN SWINDEREN.
Helpman, bij Groningen, 18 September 1854.

. Heden morgen om 5¼ uur ontsliep zacht en kalm mijn geliefde Echtgenoot B. BENNINK, in den ouderdom van zes en twintig jaar, diep betreurd door mij en mijn Kind, te jong om het smartelijk verlies te beseffen.
Sneek, den 18 September 1854. W. VIERDAG.

. Heden namiddag overleed, zacht en kalm, mijn waardige Man en der Kinderen zorgdragende Vader TJITTE H. PRINS, in den ouderdom van 67 jaren en ruim 8 maanden.
Molkwerum, OTJE REINS VISSER,
den 19 September 1854. Wed. T. H. PRINS.
NB. Men gelieve deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te nemen.

. Na eene langdurige ziekte overleed heden morgen ten half vier uur tot mijne en mijner Kinderen groote droefheid, mijne jongste Dochter REGINA, in den jeugdigen leeftijd van 25 jaren.
Leeuwarden, J. C. DE GRAAFF.
den 20 September 1854. *Mede uit naam mijner Kinderen en Behuwdkinderen.*

. Heden overleed ten onzen huize onze zoo hartelijk geliefde Zuster en Behuwdzuster Mejufvrouw MARGARETHA OFFERHAUS, in den ouderdom van bijna 65 jaren.
Leeuwarden, A. G. METZLAR,
den [illegible] September 1854. C. METZLAR — OFFERHAUS,
[illegible] kennisgeving. *mede uit naam van hare overige Betrekkingen.*

. [illegible] overleed [illegible] zuster HENDRIKA ZANDSTRA. Eene ongesteldheid van eenige weken maakte, [illegible] wel [illegible] nog [illegible] onverwacht, een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven.
Sneek, G. ZANDSTRA,
20 September 1854. *mede namens mijne Zusters.*

. Op den 21 September 1854 is te Leeuwarden overleden GEORGE FREDERIK, oud tien dagen, Zoon van Mr. G. W. C. D. Baron THOE SCHWARTZENBERG en J. A. Baronnesse RENGERS.

. Heden overleed na een smartelijk doch geduldig lijden van ruim 4 maanden, mijn geliefde Echtgenoot AGE H. AGES, in den ouderdom van 33 jaren en 10 maanden, mij uit een huwelijk van ruim 9 jaren, twee Kinderen nalatende.
Sneek, H. VISSER.
23 September 1854. Wed. A. H. AGES.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 19 tot en met den 25 September 1854 aangegeven: 10 Geboren, 15 Overleden, Gehuwd 2 paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEEUWARDEN roepen bij deze, op al de belanghebbenden bij het onderhoud van het **Steenen Voetpad** op Olde-Galileën, om op Woensdag, den 4 October e. k., des middags te twaalf ure, ten Raadhuize, tegenwoordig te zijn, bij het doen der Rekening, door Gecommitteerden voor gezegd Voetpad, over de jaren 1849 tot en met 1852.
Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 22 September 1854. J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris,
M. S. DE WAL.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD HARLINGEN, maken door deze bekend, dat KERKPOORTSBRUG alhier, van af Donderdag den 28 September e. k., tot nadere bekendmaking voor de passagie van Rijtuigen en Vee zal **GESLOTEN** zijn.
Harlingen, *Burgemeester en Wethouders voornoemd*,
den 21 September 1854. P. ADAMA ZIJLSTRA.
De Secretaris,
VAN VELSEN WIERSMA.

OPENING DER VAART
naar APPELSCHA.

DE COMPAGNONSVAART over **Gorredijk** naar **Appelscha** wordt met den 1 October a. s. weder voor de Scheepvaart **geopend.**
Namens HH. Compagnons,
B. PRAKKEN.

Wordt bekend gemaakt dat de passage voor Rijtuigen en Vee over de LEIJSTERBRUG, gelegen over de Finkumervaart bij de Leije onder Finkum, voor een ieder weder is **OPENGESTELD.**

DE LUITENANT KOLONEL *belast met het toezigt over de Garnizoens Infirmerie te Leeuwarden*, zal, onder nadere goedkeuring van het M. v. O. aan den minstinschrijvende, *op den 11 October a. s.* **AANBESTEDEN:**

1. VLEESCH, WITBROOD, grove GORT, RIJST, ZOUT, BOTER, AZIJN, rooden WIJN, BIER, groene ZEEP, PATENT-OLIE, KAARSEN en BRANDSTOFFEN, alles voor den tijd van twaalf maanden, in te gaan den 1 Januarij 1855, en eindigende den laatsten December deszelfden jaars; en
2. AARDAPPELEN, waarvan de leverancie een aanvang zal nemen den 1 November des loopenden en eindigen des 15 Julij des volgenden jaars, terwijl dat artikel gedurende den overigen tijd van het jaar op de meest voordeelige wijze zal moeten worden aangekocht.

Diegenen welke gading wenschen te maken, kunnen voor zoo veel artikelen inschrijven als zij zullen goedvinden, met dien verstande nogtans, dat zulks wat de Kruidenierswaren (Gort, Rijst, Zout, Boter, Azijn, groene Zeep, Patent-olie en Kaarsen) betreft, als ééne leverancie uitmakende, voor al die artikelen bij elkander moet plaats hebben.

De Voorwaarden liggen op het Bureau van den Administrateur der Infirmerie in het oude Geregtshof ter inzage, alwaar tevens de bus voor de gesloten inschrijvings-billetten zal zijn geplaatst, en die op bovengemelden dag ten 12 ure des middags, zal worden geopend.

BOELGOED in de BANK VAN LEENING te *Sneek*, op Woensdag 4 October 1854, der PANDEN, welke ingebragt zijn in de zes eerste maanden van het jaar 1853.

DE Notaris J. A. ZAAL STROBAND, te Harlingen, zal, ten verzoeke van R. A. DE RUITER, Zaakwaarnemer aldaar, op Woensdag den 27 September 1854, provisioneel en op Woensdag den 11 October daaraanvolgende, finaal, telkens des avonds ten 7 ure, in het Logement de Makkumer Wagen van T. Beitschat, ter dier stede, publiek presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE, met PLAATSJE, BLEEK en verdere annexen, staande en gelegen in de Nieuwstraat te Harlingen, gequot. wijk D, no. 88, thans verhuurd aan J. Meijer, c. s. en vrij te aanvaarden den 12 Mei 1855.

DE **publieke VERKOOP** van eene HUIZINGE en ERF, c. a. in de Molensteeg te *Harlingen*, gequot. wijk H, no. 190, en in gebruik bij W. NAUTA, (geannonceerd in het Bijvoegsel dezer Courant van 22 Sept. ll.) *wordt tot nader te bepalen tijd UITGESTELD.*

DE Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, op Vrijdag den 29 September 1854, des namiddags 1 uur, ter sterfhuize van Hepke Hisses Oudhuizen, te Wijckel, publiek bij boelgoed, tegen contante betaling, presenteren te verkoopen:

Eenige MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 1 Tafel, Stoelen, 1 Bed met toebehooren, eenig Steen- en IJzergoed, een partijtje Turf en Hout, eenige Kleedingstukken, benevens eene kleine verzameling Godgeleerde Boeken aan gemelden Hepke H. Oudhuizen behoord hebbende.

NIEUWE PLANKEN, RIB, STALPOSTEN, JUFFERS, 2 EIDEN EN NIEUWE LISTWAGEN OP VEEREN.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden, zal, op Vrijdag den 29 September 1854, des voormiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene partij nieuwe EIKEN- en VURENPLANKEN, van differente lengte, dikte en breedte, RIB, STALPOSTEN, JUFFERS enz., 2 nieuwe EIDEN, en nieuwe LISTWAGEN op veeren.

BOELGOED.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden, zal op Maandag den 2 October 1854, des voormiddags 9 uur, ten sterfhuize van A. van 't Klooster op de Nieuweburen aldaar verkoopen: MEUBELEN EN HUISGERADEN, waarbij: Kabinet, Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen enz., Bed met toebehooren; voorts Toonbank, Winkelplanken, Doozen, Bussen en hetgeen meer ter verkoop zal worden aangeboden.

Te bezigtigen op Zaterdag 30 September des namiddags van 2 tot 5 uur.

HOUTVEILING.

R. BLOEMBERGEN SANTEE en S. POSTHUMUS te Leeuwarden, zullen op Dingsdag den 3 October 1854, des voormiddags 10 uur, op het Terrein vóór het Paleis van Justitie aldaar, verkoopen: Eene groote partij HOUT, bestaande in Greenen SCHROTEN, RIB, PLANKHOUT, Greenen STEK- en KANTLATTEN, gewoon LATKISTHOUT en WAGENSCHOT.

BOELGOED.

R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden, zal op Woensdag den 4 October 1854, des voormiddags 9 uur, in de Korenbeurs aldaar verkoopen: MEUBELEN EN HUISGERADEN, waarbij: Kabinet, Hoekbuffet, Boekkastje, 2 Klokken, Tafels, Stoelen, Spiegels, Koper, Tin, Glas, Porcelein en Aardewerk, 2 Bedden met toebehooren, 2 nieuwe Brandkastjes, groote Kagchel; voorts eene partij Goud- en Zilverwerken, waarbij Gouden OORIJZER, Zilveren THEEPOT, dito BUS, enz.

Men kan er bijvoegen.

Te bezigtigen op Dingsdag den 3 October des namiddags van 2 tot 5 uur.

LAND TE BOORNBERGUM.

De Notaris W. A. EVERTSZ, zal, mede ten verzoeke van den Kandidaat-Notaris J. G. DE JONG, op Zaturdag den 30 September 1854, des namiddags twee uur, bij Kimstra, te Oldeboorn, provisioneel verkoopen: 8 bunder 75 roede 30 el HOOI- en KLIJNLAND, waarvan het grootste gedeelte nog onvergraven, liggende te Goingahuizen, onder Boornbergum, sectie D, nos. 232-238, in huur bij A. J. Reidinga, en te aanvaarden met 1855.

De Notaris A. A. LAND, te Franeker, zal, op Donderdag den 5 October 1854, des avonds precies 7 uur, ten huize van Sevensma te Harlingen, finaal verkoopen:

Eene welgebouwde en uitmuntend onderhoudene HUIZING en ERF c. a., staande aan den Zuidkant van de Noorderhaven te Harlingen, waarin sedert 1824 eene florissante Kuiperij is en nog wordt uitgeoefend, kad. bekend, sectie A, no. 564, groot 2 roede 20 el, bij den eigenaar H. R. Brouwer in gebruik; den 12 Mei 1855 vrij te aanvaarden; waarop geboden is de som van *f* 2300.00.

Bij geslotene briefjes te huur,

van Sint Petri en den 12 Mei 1855—1860:

Eene beste **GREIDPLAATS,** met schoone HUIZINGE, SCHUUR, HOF en HEMINGE, staande en gelegen zeer schoon aan den Speesterdijk onder Goënga, bij E. W. van Popta in eigen gebruik; groot te zamen bij het kadaster 22 bunder 17 roede 40 el.

De Conditien liggen voor de gegadigden ter lezing, bij J. R. VAN DER PLAATS, Kastelein in het Sneeker Tolhuis onder Goënga en de briefjes moeten *franco* worden ingezonden bij E. W. VAN POPTA, Boer onder Goënga, vóór of op den 2 October 1854.

Bij geslotene briefjes te huur,

VOOR DEN TIJD VAN ZES AANEENVOLGENDE JAREN;

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN,** onder IJlst, groot 40 bunder 33 roede 80 el Greidland, door Gerlof Jacobs Sijperda bewoond, om met Petri en 12 Mei 1855 te worden aanvaard. De Voorwaarden liggen dagelijks ter inzage bij den Heer G. ARKEMA, te Sneek, aan wien de briefjes vóór of op den 10 October e. k. moeten worden ingeleverd.

Bij geslotene briefjes te huur:

voor den tijd van 5 jaren, in te gaan St. Petri en 12 Mei 1855:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN,** met HUIZINGE en SCHUUR staande en gelegen te Engwier bij Makkum, groot 30 bunder 49 roede en 72 el, in huur en gebruik bij Frans Lammerts Tolsma. De Conditiën te vernemen bij den Heer P. TICHELAAR JANZN., te Makkum, bij wien de briefjes behoorlijk onderteekend met aanduiding van woonplaats *franco* moeten worden ingeleverd vóór of op den 12 October e. k.

UIT DE HAND TE HUUR, om op den 12 November 1854 te aanvaarden: Eene KOOPMANS-HUIZINGE en BAKKERIJ, staande op den Grachtswal te Leeuwarden, lett. L, no. 47, thans bewoond door B. O. Spoelstra. Inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris J. ALBARDA Hz., te Leeuwarden.

TE FRANEKER

wordt **TE HUUR** aangeboden: Eene BOVENVOORKAMER, des verkiezende gemeubileerd, terwijl men er zoo zulks verlangd wordt tevens bij kan bekomen eene BOVENACHTERKAMER en SLAAPVERTREKJE. Adres met *franco* brieven bij den Boekhandelaar E. IPPIUS FOCKENS, te Franeker.

Uit de hand te huur:

Een stuk BOUWLAND, gelegen aan de Tanjemeer, groot 1 bunder 36 roede 90 el; Een stuk GREIDLAND, id. gelegen aan de Tanjemeer, groot 1 bunder 3 roede 60 el, voor den tijd van 2 à 3 jaren.
Te bevragen bij N. J. DIRKS, op het Vliet te Leeuwarden.

Uit de hand te koop:

Eene van onderscheidene Vertrekken voorziene HUIZINGE, staande op een der beste standen van *Dockum*, waarin sedert eene reeks van jaren met succes is en nog wordt gedreven eene **Brood-** en **Kleinbakkerij.** Te bevragen bij de eigenares IJ. WIEGERSMA, aldaar. Brieven *franco.*

TE KOOP:

Een in besten staat zijnde achtkanten WATERMOLEN, van 9,10 vlugt; staande onder Achlum, op Gelterp, en aldaar te bevragen bij J. S. v. WIEREN.

Uit de hand te koop:

Een BINNENAAL-AAK, met Zeil en Treil en koperen Karrings, geheel vertimmerd en grootendeels vernieuwd. Te bevragen bij NANNE RONNER, Scheeptimmerman te Dockum. Brieven *franco.*

Een ieder die vermeenen mogt als erfgenaam volgens de wet geregtigd te zijn tot den boedel en nalatenschap van wijlen ANNA GROENEVELD, gewoond hebbende en overleden te *Leeuwarden, den 24 September* 1854, worden verzocht, onder overlegging van de noodige bewijsstukken, daarvan *franco* opgave te doen ten huize van A. WIERSMA, *Cand.-Notaris in de Schrans onder Huizum*, terwijl almede degenen die iets aan voormelde nalatenschap verschuldigd zijn of daarvan hebben te vorderen, tevens worden uitgenoodigd ter zelfder plaatse daarvan *franco* opgave te doen *vóór of uiterlijk op den 7 October* 1854.

In den GOUDEN BRIL.

F. T. HUISINGA, hoek van de St. Jacobstraat te Leeuwarden, beveelt door deze aan geëerde Stad- en Landgenooten zijne uitmuntende *geslepene* en voor alle behoeften des gezigts geschikte **BRILLEN.**

Bij dien wiens ook verders WEERGLAZEN, LEESGLAZEN enz. te bekomen zijn en ter herstelling kunnen gezonden worden.

HANDSCHOENEN- EN SCHOENEN-MAGAZIJN.

De Ondergeteekende berigt hiermede aan zijne hooggeachte *Begunstigers*, dat hij alle **SCHOENEN, LAARSJES** en **LAARZEN,** bij hem gekocht zijnde, tevens repareert, en de **witte-, geele-** en **bruine GEMSLEDEREN HANDSCHOENEN** wascht, des noodig zijnde, deze laatsten ook kleurt als nieuwe.

JOH. BISCHOFER, *uit Tyrol,*
Vleeschmarkt, letter F, no. 12, *te Leeuwarden.*

Bij den Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuweburen te Leeuwarden is steeds te bekomen, de van ouds

BEROEMDE GOMMA,

voor teringachtige-, zwakke-, aan de Maag en Borst sukkelende lijders een overheerlijk middel, in Pakjes van *f* 3.20, *f* 1.60 en 80 Cents.

PROFESSOR HUFELAND'S

huishoudelijke LAXEERPILLEN à 25 Cents, die bijzonder zacht werken, en wel vooral op de Slijm, Gal, Wormen, Maden enz.

VORSTELIJK TANDPOEDER,

tot versterking van de Mond en het Tandvleesch, en tot zuivering der Tanden bijzonder dienstig. — à 60 Cents.

Oogensnuif,

ter oplossing bij Oogziekten en verstopping in 't Hoofd, te bekomen à 20 Centen het pakje bij A. JORRITSMA, te Dockum.
Winkeliers genieten een aanzienlijk rabat.

Bij bovengemelda zijn tevens te bekomen **echte BELGISCHE KONIJNEN** in soorten, als ook gekruisde Belgische met Russisch ras, almede *zuiver bereid* BOTER- en KAASKLEURSEL. Brieven *franco.*

Bij J. VAN DER BAAN, Mr. Vleeschhouwer, zijn te bekomen: Beste ... derlandsche pond.

Met **Schumachers Poetspoeder** kan men ... kelijkste wijze het Zilver, Nieuw-Zilver, Tin, ... len poetsen; het is zoo fijn, dat het volstrekt geene ... werpen zoo blinkend en gepolijst zijn als of ze nieuw ... een weinig in de holle hand of op een vochtig la... zich het gemakkelijkst laten wrijven. Het neemt oogenbl... weg; Lampenglazen, Spiegels, Oliefleschjes en andere ... men er het beste mede reinigen; voor Militairen is het van ...

Katoenen **Lampenkousjes** in alle breedten, Lampen-katoen ... gewaste Lampenpitten voor Spaarlampen, Zijden Kousjes voor ... rateur-lampen.

Fransche **Nachtlichten,** Pitten op Kurk, losse Pitten op Ku... Pitten op holle Drijvers van Opalglas. Duitsche **Nachtlichten,** ... jes, en op Kurkendrijvers met tang en waskoord. Alle van erkend ...

Nieuwe Fransche Carcel- en Moderateur-Lampen, elegante Engel... Lampen, Spaarlampen, Zuinigheids-Lampen, Studeerlampen, Lantaa... in alle soorten

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. van Gorcum; B... Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Gorredijk, S. G. Zwart; ... Mirande Pz.; Hindelopen, David de Jong; Kollum, C. Nihot; ... J. J. van Haagen en A. van Wamel; Meppel, J. M. Barth; ... Potma; en in de bekende Dépôts in de andere steden.

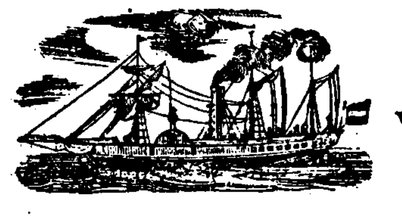

STOOMVAAR...

van **HARLINGEN** op ...

Het Nederlandsch ijzeren **STOOM...** *nister Thorbecke,* kapt. B. ... vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op **Zaturdag den ... ber 1854,** 's morgens 11 uur.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij de Agenten
Harlingen, 25 September 1854. I. & S. W...

BILLARDPARTIJ TE JOURE.

Met vereischte permissie gedenkt de Wed. A. CORNEL, op Vrijdag ... September e. k., te laten Verbillarden:

Een nader te bepalen PRIJS en PREMIE.

OPEN TAFEL op Donderdag den 28 September en Maandag den ... ber. Gedurende de Kermis **MUZIJK** en **ZANG.**

BILLARDPARTIJ

op Dingsdag den 3 October 1854, bij H. R. VAN DER WAL, in het ... Joure, beginnende des voormiddags ten 11 uren, om een:

Brillante ZILVEREN PRIJS en PREMIE.

GALOPPARTIJ.

Met permissie van het Edel Achtbaar Bestuur van Haskerland, gedenken Logementhouders H. VAN DER WAL, S. VAN DER ZEE en de W... CORNEL, te Joure, op Woensdag den 4 October 1854, te laten Vergaloppe...

Een fraai BEWERKT STUK ZILVER. (Vrij te vereeren.)

Aangave bij VAN DER WAL, voormiddags ten 11 uren, Keuring 's mid... 12 uren, en aanvang 's namiddags ten 2 uren.

SECTARIAAT.

Een fatsoenlijk JONGELING, die sedert 5 jaren en nog op eene Secr... is werkzaam, goede getuigschriften kunnende bijbrengen, van de ... eene zeer nette hand schrijvende, zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk of 1 November aanstaande als **2de KLERK** op eene Secretarie verplaatst, ... een billijk salaris.

Brieven *franco onder letter T.* aan A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

J. M. SWARTTE VAN LOON, Apotheker te Dokkum, vraagt een LE... LING. Brieven *franco.*

Een ongehuwde SMIDSKNECHT, het Boerewerk goed verstaande, ... delijk werk bekomen bij S. W. FABER, Grofsmid te Arum.

Men vraagt

een geschikt PERSOON, om tegen behoorlijke provisie in deze Provin... particulieren **bestellingen** aan te nemen op een paar uitgaven welke ... feld veel opgang zullen maken. — Adres met *franco brieven onder letter* ... aan A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, hebben verzonden ...

Prospectus en Lijst van Inteekening op een werk, getiteld:

DE LEER DES EVANGELIES,

IN HARE EENHEID EN HAREN ZAMENHANG VOOR BESCHA... EN NADENKENDE CHRISTENEN ONTWIKKELD DOOR

S. HOEKSTRA Bz.,

Predikant te Rotterdam.

De uitgevers verwijzen, wat de voorwaarden van inteekening betreft, ... uitgebreide Prospectus, dat in elken Boekwinkel voorhanden is. H. H. ... naren gelieven hunne namen op te geven *voor* 15 *October e. k.* Eene ... van Inteekenaren zal aan het werk worden toegevoegd, terwijl na de ... prijs *bepaald wordt verhoogd.* Overigens zij de inteekening op dit echt ... werk aan ieder belangstellende zeer aanbevolen.

Mede geven zij uit:

GODSDIENSTIGE LECTUUR

VOOR DOOPSGEZINDEN,

verzameld door D. S. GORTER,

Predikant bij de Doopsgezinden te Balk.

Eerste jaargang, in een deel compleet, 400 pags. à *f* 2.50.

Geen Doopsgezinde, die belang stelt in zijn Kerkgenootschap, mag dit ... ontbreken.

LEVENSVRAGEN

over den weg des Heils in CHRISTUS,

door S. HOEKSTRA Bz., Predikant te Rotterdam, *f* ...

Elk beminnaar van degelijk Godsdienstige lectuur, zal dit boek ... zeker niet voor goed ter zijde leggen.

Door den Boekh. H. BOKMA, te Bolsward, wordt uit...

GEDENKSCHRIFTEN

OVER

het Leven, de Schriften en het Kerkelijk Standp...

van Dr. JOHN OWEN, met welgelijkend Portret.

Uit het Engelsch naar de EERSTE uitgaaf vertaald. Met eene V... den WelEerw. Heer J. W. FELIX, Predikant te Heeg.

Men teekent op dit werk in bij den Uitgever, en verder bij alle ... handelaren, waar berigten van inteekening op dit belangrijke werk ...

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.